

Interne notitie

Aan	Managementteam Bedrijfsvoering
Datum	Mei 2023
Bijlage	Artikelen uit Regeling Reis-, verblijf-, verhuis- en pensioenkosten OD NZKG
Onderwerp:	Reiskosten woon-werkverkeer: reizen door medewerkers met 1 ^e klas OV

Let op: een deel van de tekst van de originele versie van de interne notitie is geschrapt omdat deze informatie niet relevant is voor de aanbesteding.

Vraagstuk

Elke medewerker met een (vaste of tijdelijke) arbeidsovereenkomst bij de OD NZKG heeft een mobiliteitskaart gekregen om hiermee naar en van kantoor / andere arbeidslocatie te reizen met het Openbaar Vervoer (OV). Indien dit woon-werkverkeer betreft (van woonadres naar arbeidsplaats) vergoedt de OD NKZG het reizen met 2^e klas openbaar vervoer. Voor dienstreizen mag wel met de trein 1^e klas gereisd worden.

Indien de medewerker toch woon-werkverkeer met 1^e klas wil reizen, is dit mogelijk. Medewerkers kunnen kiezen voor een abonnement met ruimere mogelijkheden, als dus 1^e klas. Dit betekent in de praktijk vaak óf omzetting van de kaart naar 1^e klas óf zelf upgraden van 2^e naar 1^e klas per afgelegde reis bij inchecken. De extra kosten zijn hierbij voor de medewerker zelf. En kunnen via de IKB regeling fiscaal voordelig uitgeruild worden. Zo blijven de zelf te betalen reiskosten voor woon-werkverkeer met 1^e klas voor de medewerker beperkt.

Bij uitzondering is een (tijdelijke) upgrade voor medewerkers naar 1^e klas mogelijk. Met name als het gaat om beperkte mobiliteit en de medewerker hiervoor een zitplaats nodig heeft. Dit met advies van bedrijfsarts en/of toestemming van leidinggevende. Een grote(re) afstand van woonadres naar kantoor Zaandam of willen werken in de trein betreft geen standaard uitzondering, dit daar dit voor veel medewerkers geldt en in principe een eigen keuze is van de medewerker om ver te (gaan) wonen.

Gebleken is dat een aantal medewerkers woon-werkverkeer toch met 1^e klasse reizen. Het is onduidelijk of ze hier toestemming van leidinggevende voor hebben of een uitzondering zijn (bijv. i.v.m. beperkte mobiliteit); hier hebben we geen zicht op. Ook lijkt het of vaste trajecten van woonadres naar Zaanstad soms worden aangegeven als "zakelijk", dus een dienstreis. Maar een aantal reist ook gewoon voor woon-werkverkeer met 1^e klas, zonder nu de extra kosten hiervoor te betalen.

Probleem bij verrekenen extra kosten 1^e klas woon-werkverkeer

Het verrekenen van de extra kosten (verschil 2^e en 1^e klas) levert problemen in de praktijk op:

- Het verschil in kosten is niet eenvoudig in te zien (moet handmatig dan per medewerker per reis via de NS app berekend worden). Dit betekent een behoorlijke administratieve last, die je eigenlijk niet moet willen. *Bekeken zou nog kunnen worden met de accounthouder van de mobiliteitskaart of dit in een overzicht opgenomen zou kunnen worden, zodat we dit niet handmatig hoeven te berekenen.*
- Per medewerker moet dan per maand bekeken worden wie waarheen met 1^e klas gereisd heeft, of dit woon-werkverkeer betrof, per reis het verschil tussen 1^e en 2^e klas berekend worden, en via salaris doorbelast.
- De medewerker moet dit dan maandelijks doorkrijgen, zodat hij/zij dit via de IKB regeling weer kan uitruilen (per maand of per jaar).
- We weten niet wie wel/geen toestemming van leidinggevende (dus bij uitzondering en/of tijdelijk) heeft om wel woon-werkverkeer met 1^e klas te reizen.

Daarbij loopt er nu een aanbesteding voor een nieuwe OV-kaart: indien het mogelijk zou zijn dat hier wel de kosten automatisch bij upgrade naar 1^e klas inzichtelijk worden en evt. ook aan medewerkers doorbelast zou kunnen worden via het salaris, zou dit een oplossing hiervoor vormen.

Mogelijke in te zetten acties:

1. Bericht op intranet plaatsen: regels (voor zover niet bekend) nogmaals bekend maken. Dat reizen met 1^e klas voor woon-werkverkeer, tenzij toestemming van leidinggevende en/of advies van bedrijfsarts, voor eigen kosten is.
2. Duidelijk maken dat een reis vanaf het huisadres naar de arbeidslocatie (Zaandam in meeste gevallen, maar ook elders) vergoeding voor woon-werkverkeer geldt, dus vergoeding 2^e klas reizen.

3. Medewerkers vragen dit ook correct en volledig in de portal van de mobiliteitskaart in te vullen. (*Wordt nu veelal niet ingevuld; veld blijft leeg*).
4. Steekproeven inrichten (per maand) op uitdraaien van informatie uit de portal van de mobiliteitskaart.
5. IKB inrichten (conform de regeling) dat de extra kosten (verschil 2^e en 1^e klas) fiscaal vriendelijk uitgeruild kunnen worden.
6. Contact met de accounthouder (via Inkoop) van de leverancier van de mobiliteitskaart over de mogelijkheden om extra kosten reizen 1^e klas woon-werkverkeer inzichtelijk te krijgen via te leveren rapportages.

Communicatie opmerking ten aanzien van gebruik mobiliteitskaart in het geheel:

Dit vraagstuk is onderdeel van het totaal gebruik van de mobiliteitskaart. Vanuit financiën is ook nog het volgende aangegeven:

De directie heeft bij invoering van de reiskaart besloten dat **privé** reizen met de kaart **niet** de bedoeling is. Mocht dit door omstandigheden toch gebeuren dan dient een ieder dit in de Reis app aan te geven en gaan wij dit **via het salaris** in rekening brengen.

We zien op de afrekening van de mobiliteitskaart dat **niet** iedereen elke keer **uitcheckt** wanneer hij of zij de reis beëindigt; de vervoersbedrijven geven ons hier boetes voor (NS € 18,35 en streekvervoer € 3,67 per keer). Er bestaat de mogelijkheid bij de NS om, wanneer je merkt dat je vergeten bent uit te checken, dit terug te vorderen. Dat kan je 3 keer per jaar doen. Gebeurt het meer dan 3 keer wordt de boete definitief in rekening gebracht. Als **niet door de medewerker zelf wordt teruggevorderd** gaan wij ook deze boete **via het salaris** verrekenen. In communicatie opnemen:

1. **Privé reizen met de mobiliteitskaart is niet toegestaan, gebeurt dit wel wordt het via het salaris verrekend.**
2. **Vergeten uit te checken wordt via het salaris verrekend.**
3. **Dienstreizen mogen met OV 1e klasse gemaakt worden.**

Nog te besluiten:

4. **Woon werkverkeer in de 1e klasse mag, maar het verschil met reizen 2^e klas wordt via het salaris verrekend.**

Bijlage 1 – Artikelen uit **Regeling Reis-, verblijf-, verhuis- en pensioenkosten OD NZKG**

ARTIKEL 2.2 REIZEN OPENBAAR VERVOER – **WOON-WERKVERKEER**

- 1. De medewerker kan voor het reizen met het openbaar vervoer gebruik maken van de tweede vervoersklasse, snelste route.**
2. De medewerker maakt voor het reizen met het openbaar vervoer uitsluitend gebruik van het door de OD NZKG verstrekte vervoerbewijs.

ARTIKEL 3.4 REIZEN OPENBAAR VERVOER - **DIENSTREIZEN**

1. Dienstreizen met het openbaar vervoer, de OV-fiets en de OV-taxi worden gemaakt met het door de OD NZKG verstrekte vervoerbewijs.
- 2. De medewerker mag voor het reizen met de trein gebruik maken van de eerste vervoersklasse.**

De reisregeling OD NZKG geeft het volgende aan over met 1^e klas reizen voor woon-werkverkeer

Toelichting op artikel 2.2.: reizen met het OV:

Een vervoerbewijs wordt ter beschikking gesteld aan de medewerker. Aan het gebruik van de kaart zijn voorwaarden verbonden die door de medewerker worden geaccepteerd bij het aangaan en door het gebruik van de kaart. De voorwaarden betreffen onder andere de wijze waarop en waarvoor de kaart gebruikt mag worden en wat er bij onjuist gebruik van de kaart gebeurt. Medewerkers kunnen kiezen voor een abonnement met ruimere mogelijkheden. Zo kan de medewerker reizen met de trein op basis van eerste klasse. Zie voor verdere informatie het individueel keuzebudget (IKB).

En via het IKB (regeling; zie bijlage) kun je de voor eigen rekening gebleven kosten voor woon-werkverkeer (verschil tussen 2^e (vergoed door OD via mobiliteitskaart) en 1^e klas) uitruilen.

ARTIKEL 3.1 IKB regeling: Uitrust is bijvoorbeeld mogelijk als de werknemer voor woon-werkverkeer met het openbaar vervoer in de 1^e klasse reist, terwijl de werknemer op grond van de Regeling reis-, verblijf-, verhuis- en pensioenkosten een gehele of gedeeltelijke vergoeding op basis van de 2^e klasse ontvangt.